



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci **žalobce M.K.**, nar. „X“, bytem „X“, zast. Mgr. Martinem Keřtem, advokátem se sídlem Sladkovského 2059, 530 02 Pardubice proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 8. 2016, č.j. 541 012 1244/315-JJ

t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Zástupci žalobce advokátovi Mgr. Martinu Keřtovi se přiznává odměna za zastupování ve výši 4.840,-Kč, která bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba a její okolnosti

Žalobou podanou soudu dne 8.9.2016 žalobce postupem dle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) napadl rozhodnutí žalované označené v záhlaví tohoto rozsudku. Napadeným rozhodnutím, ve věci vdoveckého důchodu žalobce, žalovaná rozhodla tak, že námitky se zamítají a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. 541 012 1244 ze dne 27. 6. 2016.

Žalobce v žalobě tvrdil, že výpočet důchodu provedený ČSSZ, jenž žalovaná potvrdila svým rozhodnutím, je nesprávný, nezákonný a chybný. Obecně poznamenal, že výpočet důchodu nezohledňuje veškeré rozhodné skutečnosti na jeho straně a straně zemřelé manželky M.K., která měla IV. stupeň invalidity. Výpočet důchodu jej poškozují a námitky, které podal proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, nebyly řádně přezkoumány. Při výpočtu nebylo přihlédnuto k mimořádným okolnostem plynoucím z toho, že se celodenně staral o svou těžce nemocnou manželku.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím ze dne ze dne 24. 8. 2016, č. j. 541 012 1244/315-JJ žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 27. 6. 2016, č. j. 541 012 1244, jímž přiznala žalobci dle § 49 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) od 30. 5. 2016 vdovecký důchod ve výši 1.513,-Kč. Námitky žalobce spočívaly v tom, že výše vdoveckého důchodu nebyla stanovena správně, při jeho výpočtu měly zohledněny všechny okolnosti včetně toho, že žalobce je poživitelem invalidního důchodu a o manželku soustavně pečoval po dobu 11 let. Rovněž byl pobírán příspěvek na péči ve výši 12.000,-Kč měsíčně.

V odůvodnění rozhodnutí o námitkách žalovaná citovala ustanovení § 49 odst. 2, § 4 odst. 2, § 51 odst. 1 a § 59 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a uvedla, že vdovecký důchod se určí jako součet základní a procentní výměry. Procentní výměra vdoveckého důchodu se stanoví ve výši 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měla nebo by měla nárok manželka v době smrti. Zemřelá manželka žalobce byla ke dni úmrtí, tj. k 30. 5. 2016 poživatelkou starobního důchodu ve výši 8.492,-Kč. Procentní výměra jejího důchodu činila 6.052,-Kč, procentní výměra vdoveckého důchodu by tedy byla stanovena polovinou, to znamená 3.026,-Kč. Výše vdoveckého důchodu by pak odpovídala součtu procentní výměry 3.026,-Kč a základní výměry 2.440,-Kč. Jelikož jsou u žalobce splněny podmínky nároku na výplatu invalidního důchodu (7.225,-Kč) a vdoveckého důchodu (5.466,-Kč) zároveň, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry. Žalobci tak proto náleží jeho invalidní důchod v plné výši 7.225,-Kč a polovina procentní výměry vdoveckého důchodu ve výši 1.513,-Kč. Celkem tak náleží žalobci 8.738,-Kč měsíčně. Výše přezkoumávaného důchodu byla stanovena správně, dle platných právních předpisů

III. Argumentace žalobce – žalobní body

Jak uvedeno shora, žalobce v žalobě tvrdí, že výpočet důchodu provedený ČSSZ, který žalovaná potvrdila svým rozhodnutím, je nesprávný, nezákonný a chybný. Konstatuje, že výpočet důchodu nezohledňuje veškeré rozhodné skutečnosti na jeho straně a straně zemřelé manželky M.K., která měla IV. stupeň invalidity. Výpočet důchodu jej poškozuje a námitky, které podal proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, nebyly řádně přezkoumány. Při výpočtu nebylo přihlédnuto k mimořádným okolnostem plynoucím z toho, že se celodenně staral o svou těžce nemocnou manželku.

V podání ze dne 2. 11. 2016 učiněném ustanoveným advokátem upřesňuje, že nesporuje základ nároku, sporuje toliko způsob jeho výpočtu jak v napadeném rozhodnutí, tak v rozhodnutí jemu předcházejícím. Fakticky zopakoval námitky použité v řízení před správním orgánem. Připomněl zejména, že při výpočtu vdoveckého důchodu nebyla zohledněna doba, po kterou trvale poskytoval péči zemřelé manželce v době od 1. 1. 2007 do 30. 5. 2016. Namítl nesprávný způsob výpočtu při porovnání obou důchodů. Již v žalobě uvedl, že žádá, aby byl proveden přepočet jiným subjektem než žalovaným, případně aby přepočet důchodu provedl soudní znalec.

Při jednání soudu dne 7. 3. 2017 zopakoval, že skutečně sporuje toliko výpočet důchodu, resp. to, jak je samotná částka kalkulována.

IV. Vyjádření žalovaného

Žalovaná s žalobou nesouhlasila a navrhla její zamítnutí. Odmítla, že by při výpočtu důchodu jakkoli pochybila. Uvedla, že výpočet předmětného pozůstalostního důchodu patří k jednodušším, není tak třeba přezkoumání znalcem. Zrekapitulovala žádost žalobce a pro věc podstatná zákonná ustanovení. Zdůraznila, že procentní výměra vdoveckého důchodu nemůže žalovanému náležet v plné výši, neboť je sám poživatelem důchodu invalidního. Procentní výměru je tak třeba dále krátit na polovinu. Procentní výměra žalobcova invalidního důchodu činí 4.785,-Kč, krátí se procentní výměra nižší, tj. procentní výměra vdoveckého důchodu (3.026,-Kč). Základní výměra náleží jen jednou, a to k důchodu vyššímu, což je žalobcův invalidní důchod. Při výpočtu vdoveckého důchodu ze starobního důchodu zemřelé manželky se nový výpočet původního důchodu neprovádí. Zákon o důchodovém pojištění ve svých ustanoveních neumožňuje při výpočtu vdoveckého či jiného důchodu zohlednit, že žalobce o manželku řadu let pečoval či to, že sám invalidní následkem úrazu. Dobu péče o manželku lze při splnění zákonných podmínek eventuálně zohlednit při výpočtu starobního důchodu. Nepříznivou nastalou situaci po smrti manželky žalobce je možné řešit jinými dávkami podpory, nikoli však v důchodovém systému.

V. Posouzení věci krajským soudem

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. S ohledem na specifikaci žalobního žádání a tvrzení žalobce se soud zabíral především způsobem výpočtu vdoveckého důchodu žalobce.

Soud dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

Mezi žalobcem a žalovanou nebylo sporu o aktuální (v době vydání rozhodnutí) výši invalidního důchodu žalobce a o výši starobního důchodu, který do dne úmrtí pobírala manželka žalobce M.K..

Z detailů karet výplaty ve správním spise se podává, že žalobce pobíral důchod ve výši 7.225,-Kč měsíčně a jeho manželka pobírala důchod ve výši 8.492,-Kč. Po dni úmrtí manželky (30. 5. 2016) žalobce podal u OSSZ v Pardubicích dne 8. 6. 2016 žádost o pozůstalostní důchod (viz žádost). Z dokladů o výpočtu se podává, že výše základní výměry invalidního důchodu žalobce činí 2.440,-Kč a procentní výše činí 4.785,-Kč.

Dne 27. 6. 2016 vydala ČSSZ rozhodnutí č.j. 541 012 1244, ve kterém určila žalobci dle § 49 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění počínaje dnem 30. 5. 2016 vdovecký důchod ve výši 1.513,-Kč. Spolu s jeho invalidním důchodem pro invaliditu druhého stupně tak částka důchodu k výplatě činila 8.738,-Kč. Rozhodnutí bylo odůvodněno odkazem na příslušná ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Pro matematický výpočet (základní operace sčítání a dělení, resp. násobení zlomkem či procenty) žalovaná vyšla z toho, že procentní výměra důchodu zemřelé osoby činila 6.052,-Kč. Výše procentní výměry vdoveckého důchodu tak činila 50 % z této částky, tj. 3.026,-Kč. Jelikož se v dané věci jednalo o souběh důchodů (žalobce pobírá též invalidní důchod) náleží žalobci nejvyšší důchod v plné výši a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry. V dané věci to znamená, že žalobce nadále pobírá svůj invalidní důchod v plné výši a ze vdoveckého důchodu se vyplácí polovina určené procentní výměry, tj. 1.513,-Kč. Tedy procentní výměra se opětovně krátí na polovinu.

Dle § 49 odst. 1, písm. a) zákona o důchodovém pojištění má vdova nárok na vdovský důchod po manželovi, který byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu.

Dle § 49 odst. 2 téhož zákona má vdovec nárok na vdovecký důchod po manželce, která splňovala podmínky uvedené v odstavci 1.

Dle § 51 odst. 1 a 2 téhož zákona výše základní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 9 % průměrné mzdy měsíčně. Výše procentní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel (manželka) v době smrti.

Dle § 59 odst. 1 věta první před středníkem zákona o důchodovém pojištění jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry, nestanoví-li se jinak v odstavci 2;

V daném případě žalovaná napadeným rozhodnutím potvrdila rozhodnutí ČSSZ ze dne 27. 6. 2016, které plně odpovídalo jak ve výpočtu, tak dobou počátku přiznání důchodu zákonným předpisům, které soud citoval výše. Postupu žalované, která ve svém zamítavém rozhodnutí (ve vztahu k námitkám žalobce) nemá soud možnost cokoli vytknout.

V napadeném rozhodnutí žalovaná fakticky žalobci poskytla podrobnější a vysvětlující odůvodnění výpočtu vdoveckého důchodu.

Jelikož výpočet důchodu (základní i procentní výměra) zřetelně vyplývá z citovaných zákonných ustanovení, soud neměl důvod přistupovat k tomu, aby výši důchodu nechal přepočítávat znalcem. Žalobce ostatně při jednání soudu, po opětovném osvětlení výpočtu důchodu ze strany žalované, na provedení důkazu znaleckým posudkem ani netrval.

Nadto pro úplnost soud připomíná skutečnost již v průběhu uvedenou žalovanou, že další okolnosti na straně žalobce nemohou mít vliv na stanovení výše důchodu. Delší dobu případné celodenní péče o závislou manželku nelze zohlednit při výpočtu vdoveckého důchodu. Rovněž tak nemá vliv ani to, že manželka žalovaného pobírala příspěvek a péči. Zohlednit dle zákonné úpravy nelze ani to, že žalobce je invalidní následkem úrazu. Pravdou je skutečnost, že pobírání invalidního důchodu pro žalobce znamená faktické snížení nižšího důchodu vdoveckého. To je však důsledek kombinace specifického zdravotního stavu žalobce a nároku a druhý z důchodů – důchod invalidní. Právní úprava limitující výši souběžně vyplácených důchodů ze státního důchodového systému je legitimní právní úpravou zákonodárce.

V dané věci tedy lze uzavřít, že rozhodnutí žalované je věcně správné a vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování. Soud žalobu proto jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního.

VI. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný. Žalovanému podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.

VII. Odměna ustanoveného zástupce

Odměna soudem ustanovenému zástupci stěžovatelky Mgr. Martinu Keřtovi, advokátovi byla stanovena za čtyři úkony právní služby (tři úkony ve výši 800,-Kč, jeden úkon v poloviční výši) podle § 9 odst. 2, § 7 a § 12a vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300,-Kč za každý úkon, celkem tedy 4.000,-Kč. Zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 20 % z částky 4.000,-Kč, tj. 840,-Kč. Zástupci žalobce bude vyplacena částka ve výši 4.840,-Kč, a to z účtu krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 7. března 2017

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra v.r.
s o u d c e

Za správnost vyhotovení:
Mgr. Lucie Marešová